

Về miền sông Hậu

II - SÓC-TRĂNG – BẠC-LIÊU

Ký-sự của VINH-LAN
Hình-ảnh: Đỗ Thanh Vân, Phan Tấn Tài

Chúng tôi đi ngang Sóc-Trăng để tới Bạc-Liêu.

Trên đường đi đến Sóc-Trăng

Trên đường đến Sóc-Trăng

Chợ trên đường đến Sóc-Trăng

Trường khuyết-tật tỉnh Sóc-Trăng

Chỉ trong hai buổi sáng mà chúng tôi đã qua rất nhiều cây cầu đúc bắc ngang sông rạch nhỏ, và điều làm tôi bồi-hồi là gặp những cái chợ dưới chân/đầu cầu, những cái chợ xép đầy người chen-chúc, nhộn-nhip, ở bên này và bên kia sông. Tôi bị xao-động bởi sự nguyên- vẹn của hình-thức chợ búa thôn-quê mà tôi đã biết thời thơ-ấu. Vì sự tiện-lợi trong việc cung-cấp và chuyên-chở hàng-hóa vừa bằng đường thủy (chợ trên mé sông) vừa bằng đường bộ (chợ nằm sát cầu dẫn từ con lộ lớn) nên ở các quận huyện không thể mất những khu chợ sầm-uất này. Tôi tạm dùng chữ „khu“ vì không phải nơi nào cũng có một ngôi chợ (nhà lồng chợ) hấn-hòi, mà người buôn bán chỉ bày-bien giống gánh, thúng rổ, kệ sạp dài theo dưới chân cầu, tới bờ sông và quanh quần trong một khu-vực ở xóm đó, và rồi chợ sẽ tan khi mặt trời đứng bóng.

Tôi đã chụp hàng chục lần mà đều không vừa ý vì chợ nhóm dưới chân cầu, khi tôi thấy rõ thì xe đang lên dốc cầu hoặc hình chụp bị lan-can cầu che khuất. Tiếc vô-cùng!

Tới trưa thì chúng tôi vào thành-phố Bạc-Liêu. Gần như đại-lộ của tỉnh nào cũng được thiết-kế giống nhau, là ở chính giữa con đường lớn của trung-tâm chạy dài một

„con lươn“ rộng từ một thước tới một thước rưỡi, trên đó có trồng hàng cây kiểng để „tạo dáng“. Thành-thật mà nói, tôi không có cảm-tình với từ-ngữ „tạo dáng“ này cũng như qui-hoạch „thẩm-mỹ-hóa“ các thành-phố một cách „đồng-phục“, thống-nhất theo một công-thức đồm-đáng, mà tôi gặp từ ngày này qua ngày khác trong chuyến đi. Tôi thấy nó vắng mất đi những cá-tính địa-phương dị-biệt rất độc-đáo của từng tỉnh-ly ở miền Nam, những nét mộc-mạc, bình-dị, trong sáng, để gây một ấn-tượng sâu-sắc vào lòng khách đến từ những vùng khác.

Hàng cây kiểng „tạo dáng“(!)

Tới Bạc-Liêu thì chúng tôi đồng-ý nhau là phải đi tìm cho ra nhà của Công-Tử Bạc-Liêu. Tưởng khó nhưng không ngờ rất dễ-dàng.

Nhà công-tử nằm trên con đường chạy dọc theo bờ sông Bạc-Liêu. Cuộc nhà của ông chiếm trọn hai phần ba vuông đất bọc quanh bằng bốn con đường, riêng tư-gia của ông vẫn còn uy-nghi tọa-lạc ngay đầu đường, ba phía hướng ra ba con đường lớn, kế bên là tòa nhà đồ-sộ của bà Huyện Sỏi, mẹ của ông. Nhà ông vẫn còn để tên ông, nhưng đã trở thành „Khách-sạn nhà hàng Công-Tử Bạc-Liêu“, chủ-nhân không phải là con cháu của chủ nhà mà là .... Tỉnh-ủy Bạc-Liêu! Nghe nói, cháu ngoại của công-tử sống với nghề chạy taxi ở Sài Gòn.

Kế bên nhà hàng là một „bảo-tàng-viện“ bỏ túi, trưng-bày một ít đồ-đặc tượng-trung của gia-đình công-tử để quyến-rủ khách và bán quà kỷ-niệm.

Bên kia lề đường, nằm trên bờ sông là cái nhà mát của công-tử, được xử-dụng như là một quán nước con bên đường. Quán nằm trong một công-viên nho-nhỏ xinh-xắn, có bóng mát cho khách qua đường tạm nghỉ chân.

Mặc dù công-tử mất đã lâu và tuy sự-sản này không còn dĩnh-dáng gì tới ông nữa, nhưng dân Bạc-Liêu quanh đó, khi giải-thích cho chúng tôi về công-tử, đã nói với giọng tôn-kính, bằng một thái-độ biết ơn và có vẻ luôn-luôn ngưỡng-mộ vị công-tử ăn chơi khét tiếng mà tấm lòng từ-thiện với người nghèo và sự sòng-phẳng tình-nghĩa của ông với các bà vợ và tình-nhân đã trở thành những giai-thoại kỳ-thú cho tỉnh nhà.

Nhà Bà Huyện Sôi, mẹ CT Bạc-Liêu

Nhà Công-Tử Bạc-Liêu (cất năm 1919)

Mặt sau nhà hàng

Nơi giải-khát

Bên trong nhà hàng

Cửa từ nhà bếp sang nhà hàng

Nhà mát

Nhà mát

Công-viên trước nhà mát

Bãi bùn dưới chân nhà mát được trồng được để giữ đất

Ngủ trưa trong công-viên

Công-Tử Trần-Trình-Huy (1900-1973) và Phu-nhân Cao-thị-Đen

Sau bữa cơm trưa vừa ngon vừa rẻ vừa được tiếp-đãi lịch-sự trong một nhà hàng trang-trí thanh-nhã, chúng tôi đi thăm sơ qua phòng triển-lãm tư-gia của công-tử, rồi lên đường thẳng hướng Cà-Mau.

(còn tiếp)